

7/2741
Ek. 33

T.C.
ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

SÜRELİDİR

Sayı : 30824082/610- 2470
Konu : Aydın Milletvekili
Hüseyin YILDIZ'ın
Yazılı Soru Önergesi

.../.../2016
02 Mayıs 2016

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 18/03/2016 tarihli ve 43452547-120.07-25368 sayılı yazınız.

Aydın Milletvekili Hüseyin YILDIZ'ın; Aydın İlinde faaliyet gösteren jeotermal santraller hakkında, Bakanlığımıza yönelmiş olduğu 7/2741 Esas sayılı yazılı soru önergesi incelenmiş olup, konuya ilişkin cevabımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Fatma Güldemet SARI
Bakan

EK:

-Cevap Yazısı (1 Adet, 2 Sayfa)

AYDIN MİLLETVEKİLİ
SAYIN HÜSEYİN YILDIZ'IN
TBMM 7/2741 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE
DAİR SORULAR VE CEVAPLARI

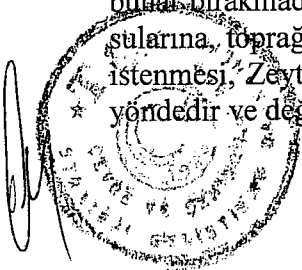
SORULAR:

Bugün, Türkiye'de incir üretiminin yüzde 63'ü Aydın'da gerçekleşmektedir. Aynı şekilde kestanenin yüzde 36'sı, zeytinin yüzde 20'si ve pamuğun yüzde 15'i Aydın'da üretilmektedir. 2007 yılında Jeotermal Santrallerinin kurulmasıyla ilgili bir yasa çıkarıldı. Aydın'da şu anda üretimde olan jeotermal santrallerin tümü havaya; 1 kömür santrali kadar karbondioksit, 3 kömür santrali kadar sülfür dioksit, 1 kömür santrali kadar azot dioksit gaz emisyonu salgılamaktadır.

Çevre ve Şehircilik Bakanlığı verilerine göre 2012 yılında yaz dönemi sülfür dioksit ortalama değerinin en fazla olduğu iller Aydın ve Bursa. Yine Bakanlığınız verilerine göre Aydın İli, 2011-2012 kış dönemi ortalama sülfür dioksit değerinin en fazla olduğu 14 ilden biri durumundadır. Aydın'da sülfür dioksit ortalama değerinin yaz ve kış mevsimleri Türkiye ortalama değerinin çok üstünde olmasının tek sebebi ise "**jeotermal santrallerdir**". Sülfür dioksit havada suyla birleşince sülfürik asit oluşturarak insanların, bitki, sebze ve meyvelerin üstüne asit yağmurları olarak yağmaktadır. Bu dönem, bu santraller yüzünden incir üreticileri aşırı derecede zarara uğratılmıştır. Hatta, Hırvatistan'a ihraç ettiğimiz 20 milyon dolarlık incirimiz tekrar iade edilmiştir. Ve bu firmanın yaptırdığı testler sonucunda; Kuru incirde tespit edilen kükürt dioksit miktarları "Gıda Katkı Maddeleri Yönetmeliğine" göre 180 kat fazla çıkmıştır.

Bu bilgileri dikkate alarak;

- 1) Öncelikle; bu santraller ve sahipleri hakkında, herhangi bir araştırma yapacak mısınız?
- 2) Lisans verilen bu jeotermal santrallerin sahiplerinin isimlerini bizimle paylaşabilir misiniz?
- 3) Aydın'da 30 bin aile geçimini incirden sağlamaktadır. Aydınlıların bu zararını karşılayacak mısınız?
- 4) Acil sorgulanması ve araştırılması gereken konu kükürt dioksitin incir dışında diğer sebze, meyveleri de hangi oranda etkilediğidir. Bu sorunun cevabı Aydın tarımı ve gıda güvenliği adına büyük önem arz etmektedir. Bu konuda bir araştırma yapmayı düşünüyor musunuz?
- 5) Incirde tespit edilen normalin 180 katı fazla kükürt dioksit miktarları Aydın'ın yurtdışına yaptığı incir ihracatının bitmesi, işletmecilerin iflas etmesi, üreticinin incir üretememesi veya ürettiği incirin elinde kalması demektir. Bu durum Aydın'da sürdürülebilir tarımın ve yaşamın top yekun yok oluşunun ilanından başka bir şey değildir. Bu konuda herhangi bir önlem almayı düşünüyor musunuz?
- 6) Jeotermal santraller; bir bölgeye kurulmadan önce o bölgede tarımı, doğal yaşamı, insan sağlığını, ekosistemi etkilemeden, hangi sayıda ve nerede kurulabileceği, kurulacak santrallerin tarım arazilerini etkilemeden hangi topraklarda kurulacağı, bu santrallerin çalışırken akışkan ve buhar bırakmadan hangi teknoloji ile kurulması ve çalıştırılması gerektiği. Aydın'da yer altı ve yer sularına, toprağa, havaya zarar vermeden çalıştırılması ve denetlenmesi, kurulurken mutlaka ÇED istenmesi, Zeytin Kanununa uyulması sağlanmalıdır. Bu konulara karşı bakanlığınızın tutumu ne yöndedir ve değerlendirmeye alınacak mıdır?

CEVAP:

Bakanlığımızın veri kayıtlarına göre; 2015 yılı içerisinde 10 adet tesiste çevre denetimi gerçekleştirilmiş olup, bu tesislerden birisine faaliyetini durdurma işlemi uygulanmıştır. Yine bu yıl içinde, Aydın İli genelinde toplam 1053 tesiste çevre denetimi gerçekleştirilmiş ve bu denetimler sonucunda; 159.000.- TL. idari para cezası kesilmiştir.

Ayrıca, 01.01.2016-29.02.2016 tarihleri arasında da Aydın Valiliği (Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü) tarafından 15 adet Jeotermal Santralde denetim yapılmıştır.

ÇED Yönetmeliğinde, Jeotermal Enerji: EK-1 listesinde “44- Jeotermal kaynağın çıkartılması ve kullanılması, (Isıl kapasitesi 20 MWe ve üzeri)” EK 2 listesinde de “43- Jeotermal kaynağın çıkartılması ve kullanılması, (Isıl gücü 5 MWe ve”55- Maden, petrol ve jeotermal kaynak arama projeleri, (Sismik, elektrik, manyetik, elektromanyetik, jeofizik vb. yöntemle yapılan aramalar hariç)” hükümleri yer almaktadır.

Dolayısıyla, ÇED Yönetmeliği kapsamında; gerek Bakanlığımız, gerekse Aydın Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü tarafından yürütülen ÇED süreçlerinde, Aydın Valiliği (Gıda, Tarım ve Hayvancılık İl Müdürlüğü) komisyon üyesi de bulunmaktadır.

Diğer taraftan, iddia edilen etkilerin araştırılması amacıyla, Adnan Menderes Üniversitesi’nde Jeotermal Enerji Uygulama ve Araştırma Merkezi kurulmuş olup, iş bu iddiaların bilimsel olarak araştırmasına yönelik çalışmalar halen devam etmektedir. Mezkur Yönetmeliğe göre, proje özelinde hazırlanan ÇED Raporları, bu hususta görev yapan İnceleme Değerlendirme Komisyonunca, mer’i mevzuat dahilinde kapsamlı olarak değerlendirilmektedir.

Aydın İlinde ki tarımsal üretimle ilgili zararların karşılanması, gıda güvenliği ve tesis sahipleriyle ilgili araştırma yapılması gibi hususlarda; Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı ile Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığından bilgi alınmasının daha uygun olacağı düşünülmektedir.

